

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 44.819/3
VAN 8 JULI 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 30 juni 2008 door de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "ter uitvoering van het Cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008, voor wat betreft de subsidiëring van landelijke cultureel-erfgoedorganisaties en cultureel-erfgoedprojecten, de cultureel-erfgoedconvenants en de advisering", heeft het volgende advies gegeven:

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"Het verzoek om spoedbehandeling wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat het Cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008 zorgt voor een integratie van het Decreet op de Volkscultuur van 1998, het Archiefdecreet van 2002 en het Erfgoeddecreet van 2004, dat overeenkomstig het Cultureel-erfgoeddecreet sommige organisaties uit de cultureel-erfgoedsector uiterlijk op 1 september 2008 voor een overstap van de integrerende decreten naar dit decreet een aanvraag moeten indienen, dat het vanuit goed bestuur en meer specifiek voor de rechtszekerheid van de organisaties noodzakelijk is dat zij tijdig op de hoogte worden gebracht van de wijzigingen aan de reglementering in functie van de opmaak van een aanvraagdossier, dat het geen optie is om aan de Raad van State een advies binnen een termijn van dertig dagen te vragen omdat dit tot gevolg zou hebben dat het voorliggende besluit slechts in september definitief kan worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering, waardoor de organisaties onoverkomelijke moeilijkheden zouden ondervinden bij de opmaak van hun aanvraagdossiers, en gemotiveerd door het feit dat het besluit voornamelijk autoregulatie omvat."

*

* *

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

.../...

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe gedeeltelijk uitvoering te geven aan het decreet van 23 mei 2008 ¹ houdende de ontwikkeling, de organisatie en de subsidiëring van het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid (hierna: het decreet), voor wat betreft de subsidiëring van landelijke cultureel-erfgoedorganisaties en cultureel-erfgoedprojecten, de cultureel-erfgoedconvenants en de advisering.

4. Het ontworpen besluit vindt, globaal genomen, rechtsgrond in uitdrukkelijke delegatiebepalingen uit het decreet van 23 mei 2008 en in de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gelezen in samenhang met een aantal bepalingen uit dat decreet.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. Op tal van plaatsen in het ontwerp (artikelen 3, tweede lid, 7, tweede lid, 12, tweede lid, 18, § 1, derde lid, 33, vierde lid, 34, § 2, tweede lid, 35, § 2, tweede lid, 37, tweede lid, en, *mutatis mutandis*, 39, § 2, vierde lid), wordt aan de administratie de bevoegdheid verleend om te bepalen op welke wijze de aanvraag voor een subsidie als steunpunt moet worden ingediend, en om eventueel een model van aanvraagdossier te verplichten.

Die delegatie van bevoegdheid aan de administratie is enkel toelaatbaar indien deze niet als draagwijdte heeft dat aanvullende voorwaarden kunnen worden opgelegd.

⁽¹⁾ Het ontwerp van decreet werd op 14 mei 2008 aangenomen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement (*Parl. St.*, Vl. Parl. 2007-2008, 1579/5). Luidens de verklaring van de gemachtigde werd het ontwerpdecreet bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering op 23 mei 2008. Het decreet werd nog niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

6. In de artikelen 30, 31 en 39, § 1, van het ontwerp wordt voorzien in de uitbetaling van de subsidies door middel van een voorschot, waarna het saldo wordt uitbetaald als de administratie heeft vastgesteld dat de subsidievoorwaarden werden nageleefd, en de subsidie werd aangewend voor de doeleinden waarvoor ze werd verleend.

Die regeling mag uiteraard niet zo worden geïnterpreteerd dat bij niet-naleving van de subsidievoorwaarden, enkel het saldo van het subsidiebedrag niet zou worden uitbetaald. Krachtens artikel 57, eerste lid, 1/ en 2/, van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, dat nog steeds ten aanzien van de gemeenschappen en de gewesten geldt op grond van artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, is de subsidiegerechtigde immers tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie gehouden wanneer hij de voorwaarden waaronder de subsidie werd verleend, niet naleeft of de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor ze werd verleend.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 4

7. Luidens artikel 4, § 3, van het ontwerp beslist de Vlaamse minister bevoegd voor de culturele aangelegenheden (hierna: de minister) uiterlijk op 1 oktober van het tweede jaar van de legislatuur van het Vlaams Parlement over de toekenning en het bedrag van de jaarlijkse werkingssubsidie.

Het is niet duidelijk hoe die bepaling zich verhoudt tot artikel 29, § 1, 1/, van het ontwerp, naar luid waarvan de minister een jaarlijkse werkingssubsidie toekent als vermeld in artikel 4, § 1, van het decreet van 23 mei 2008 aan het steunpunt waarvan de aanvraag voor een werkingssubsidie werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering als vermeld in artikel 7, § 1, van het decreet.

Hierover om toelichting gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

.../...

"Artikel 4, § 3 gaat over de beslissing over het al of niet toekennen van een werkingssubsidie aan het steunpunt en over de hoogte van de werkingssubsidie. De beslissing wordt genomen voor de volledige beleidsperiode van 5 jaar. De beleidsperiode start op 1 januari van het derde volledige jaar van de legislatuur van het Vlaams Parlement en eindigt op 31 december van het tweede volledige jaar van dezelfde legislatuur (voor de beleidsperiode: artikel 5, 3/ van het decreet).

In artikel 4, § 3 delegeert de Vlaamse Regering deze beslissingsbevoegdheid naar de minister bevoegd voor de culturele aangelegenheden.

Er is gekozen voor deze delegatie omdat het over 1 organisatie gaat die dicht bij de Vlaamse overheid staat. Voor alle andere gelijkaardige beslissingen (over het al of niet toekennen van een werkingssubsidie voor de beleidsperiode en de hoogte van deze subsidie) is in het decreet ingeschreven dat de beslissing wordt genomen door de Vlaamse Regering (bv. artikel 30, § 1 van het decreet) is er geen delegatie naar de minister in het BVR.

Artikel 4 gaat dus over een beslissing voor een volledige beleidsperiode van 5 jaar. Artikel 29 daarentegen gaat over de jaarlijkse toekenning van de werkingssubsidie en dus over de procedure die jaarlijks doorlopen moet worden voor de toekenning en uitbetaling van de werkingssubsidie. Aan artikel 29 is dan ook de jaarlijks in te dienen begroting met toelichting (artikel 33 van het BVR) en het jaarverslag (artikel 34 van het BVR) gekoppeld.

Misschien is het beter om in artikel 29, § 1, 1/ van het BVR niet te verwijzen naar artikel 7, § 1 van het decreet (de beslissing van de Vlaamse Regering) maar naar artikel 4, § 3 van het BVR en dus naar de gedelegeerde beslissing van de minister."

Met dit voorstel van de gemachtigde kan worden ingestemd.

Artikel 17

8. Artikel 17 van het ontwerp bepaalt dat de minister de beleidsprioriteiten en prioritaire landen, vermeld in artikel 75, § 4, van het decreet, vastlegt in de beleidsnota en de beleidsbrieven Cultuur.

Om toelichting gevraagd betreffende die ontworpen bepaling, en de relatie ervan met artikel 75, § 4, van het decreet heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

"De Vlaamse Regering delegeert de bepaling van de beleidsprioriteiten en de prioritaire landen naar de minister bevoegd voor de culturele aangelegenheden.

.../...

Waar de wetgevende macht aangaf dat de beleidsnota en de beleidsbrieven richtinggevend moeten zijn beslist de Vlaamse Regering in het BVR dat de beleidsprioriteiten en de prioritaire landen in deze beleidsnota en de beleidsbrieven opgenomen moeten worden.

De beleidsnota en de beleidsbrieven bevatten de bijdrage en de concrete invulling van de minister bevoegd voor de culturele aangelegenheden van het regeerakkoord. De beleidnota wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering, de beleidsbrieven maken deel uit van de jaarlijkse begroting en worden bijgevolg samen met de begroting goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De beleidsnota en de jaarlijkse beleidsbrieven worden dus gedragen door de volledige Vlaamse Regering en bediscussieerd in het Vlaams Parlement."

Artikel 23

9. Luidens artikel 23, § 4, tweede lid, van het ontwerp kan de minister aan de toekenning van een subsidie als vermeld in artikel 77 van het decreet aanvullende voorwaarden opleggen voor de distributie.

De toelaatbaarheid van die delegatie hangt af van de invulling die eraan zal worden gegeven. Ze is enkel geoorloofd wanneer ze betrekking heeft op detailmaatregelen of op uitvoeringsmaatregelen van bijkomende aard. Om die reden dient ze dan ook te worden gepreciseerd.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	M. VERSCHRAEGHEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste
auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

M. VERSCHRAEGHEN

J. SMETS